



Til

Arbeid- og sosialdepartementet

Høringssvar – forsøk med å gi kommunen ansvar for å arrangere tilrettelagt arbeid for personer med varig nedsatt arbeidsevne

Viser til høring vedrørende forslag til forskrift for forsøk med tiltaket varig tilrettelagt arbeid i kommunal regi.

Norges Døveforbund (NDF) er en organisasjon som representerer de 5000-6000 døve/hørselshemmede som snakker tegnspråk. NDF A) arbeider for å gjøre samfunnets tjenester og tilbud tilgjengelig for døve og hørselshemmede, B) NDF er også en språkorganisasjon som skal fremme norsk tegnspråk i det norske samfunnet.

Det finnes ikke egen undersøkelse om døve/hørselshemmedes deltakelse i arbeidslivet, men ved å analysere flere arbeidslivsundersøkelser blant personer med nedsatt funksjonsevne så er cirka halvparten av døve/hørselshemmede i yrkesalder helt eller delvis utstengt fra arbeidslivet. Det er omtrent på samme nivå som andre grupper funksjonshemmede.

Som følge av at vi døve og sterkt hørselshemmede har tegnspråk som vårt språk er vi således en språklig og kulturell minoritetsgruppe som ofte utsatt for fordommer og uvitenhet. Vi ser at uheldige og til dels negative holdninger finnes i stor grad også hos NAV-veiledere som er satt til å hjelpe døve/hørselshemmede ut i arbeidsliv.

For at vår gruppe kan få økt tilgang til arbeidslivet er det ikke nok at veiledere bare kan bruke tegnspråktolk for å kunne yte effektiv og målrettet hjelp. I tillegg til tegnspråklig kompetanse - må man også ha kjennskap til kultur, holdninger og andre ting som påvirker den døve/hørselshemmede. En slik spesialisert kompetanse tar mange år for veiledere å opparbeide. Det bør derfor være spesialiserte tiltaksleverandører som bistår, ikke en tilfeldig kommunalt ansatt som har tegnspråktolk i sitt møte med døve arbeidssøkere. Dette er en marginal gruppe som er best tjent med et statelig finansiert tilbud og et fagmiljø med spesialkompetanse på målgruppen.

Ad å gjøre VTA som kommunalt ansvar

1) Folketrygdens kapittel 10-5 og 10 – 7, bør være grunnlag for rett til tolk til døve/hørselshemmede og døvblinde, i motsetning til dagens ordning, der brukere i VTA – tiltak, kommer innunder kapittel 10 – 6 dagliglivets gjøremål.

Altså, brukere i VTA tiltak, ansettes i stillinger / stillingsandeler med oppgaver innenfor en realistisk produksjon, mottar et skattbart oppmuntringsbidrag pr time og som utbetales som lønn i tillegg til uføretrygden. For å forsterke brukeres identitet som arbeidstaker og hvor et politisk overordnet mål, er å vurdere ens arbeidsevne opp mot ordinær næring, så bør Folketrygden dekke tolkebehov som arbeid og ikke dagligliv – som i dag. Dette vil også utløse rettighet til tolk på arbeidsplass og bidra til større likhet arbeidstakere i mellom generelt og bidra til motivasjon som bieffekt.

Vi vil derfor anbefale VTA som et statlig tilbud, da en kommunal forankring lett kan blande arbeidstilbudet med kommunale dagsentra – og i verste fall, bidra til prioriteringer med skade for at noen tilbud faller bort eller slås sammen.

VTA er underlagt Arbeidsmiljøloven som arbeidstaker og sett opp mot et samfunnsøkonomisk mål, så er veien fra VTA til ordinært arbeid mindre, enn tilsvarende for kommunale dagsentra.

Vi er derfor imot forsøket.

For nærmere informasjon, ta gjerne kontakt med petter@doveforbundet.no

Oslo den 1.november 2017

Med vennlig hilsen
Norges Døveforbund

Bjørn A. Kristiansen (sign)
Generalsekretær

Petter Noddeland (sign)
Sekretær i Arbeidslivutvalget

Norges Døveforbund

Grensen 9, 0159 Oslo

post@doveforbundet.no